

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/191/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512207858
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7512207858.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, proti žalovanému O.A. A.A., Moldava nad Bodvou, Z. XXX/XX, v súčasnosti na neznámom mieste, o zaplatenie 248,95 € s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 17C/304/2012-47 z 22.10.2013 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách právneho zastúpenia tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia 58,42 €.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zast. 58,42 € na účet na účet č. 4200922518/3699, VS: 150062, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca, v zmysle § 201 v spojení s § 204 ods.1 O. s. p. v znení neskorších právnych predpisov podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie proti rozsudku v rozsahu priznaných trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi.

V odôvodnení rozsudku súd, o. i., uviedol, že v danom prípade žalobca nebol úspešný a vedľajší účastník pri obrane žalovaného splnil svoje poslanie, že žalovanému, ktorý bol v konaní plne úspešný, by podľa § 142 ods.1 O. s. p. prináležala náhrada trov konania (ak by mu vznikli), pričom tento osud zdieľa aj vedľajší účastník, že ten bol zastúpený zástupcom a preto mu priznal náhradu trov právneho zast. a pozostávajú z tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby a to za 1) prevzatie veci a prípravu zast. 21,58 € [základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods.1 s použitím § 14 ods.3 písm. b) vyhl.č.655/04 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov; ďalej len vyhl.], z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby 7,63 € (§ 16 ods.3 vyhl.) a 2) vyjadrenie k žalobe 21,58 € + režijná náhrada za uvedený úkon právnej služby 7,63 €, spolu: 58,42 € a, že žalobca je povinný zaplatiť uvedené trovy konania na účet zástupcu vedľajšieho účastníka v stanovenej lehote.

I. Odvolanie voči predmetnému rozhodnutiu žalobca odôvodnil v zmysle § 205 ods.2 písm. f) O. s. p. (jeho znenie citoval), keďže - podľa jeho názoru - súd priznal náhradu trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi, vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci. II. Neúčelne vynaložené trovy právneho zast. vedľajšieho účastníka. Dovolil si poukázať na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zast. vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Citoval znenie § 142 ods.1 O. s. p. Jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú

tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Mal za to, že trovy právneho zast., ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V nadväznosti na uvedené si dovoľil poukázať na uznesenie Krajského súdu (ďalej len KS) Banská Bystrica 17Co/91/2012 z 25.4.2012 (citoval z neho). Dovoľil si poukázať aj na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (aj z neho citoval). III. Vedľajší účastník a jeho odbornosť pri poskytovaní ochrany spotrebiteľovi. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zák. priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam, už tým, že v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu (§ 93 ods.2 O. s. p.). Uvedené procesné právo zák. viaže iba na občianske združenie, ktorého hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa, z dôvodu ich odbornej pripravenosti a zákonného splnomocnenia na zastupovanie spotrebiteľov v správnom a súdnom konaní (§ 25 zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zast. zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Z § 93 ods.2 O. s. p., ako aj z § 25 zák.č.250/07 Z. z. je však zrejmé, že zák. uprednostňuje združenia na ochranu spotrebiteľa práve pre ich odbornú pripravenosť po právnej aj personálnej stránke. Úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľom kvalifikovanú pomoc práve prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľa. Ak bolo potrebné právne zast. spotrebiteľského združenia, nebol dôvod na jeho pribratie do konania, nakoľko by nevedelo naplniť svoj hlavný predmet činnosti. Dovoľil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval, čo je v ňom, o. i., aj uvedené). Nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zast., ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zák. privilegovaného subjektu (čo sa týka vstupu do konania). IV. Účel vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zast., priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. V uvedenom prípade poskytol žalovanému právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zast. Z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zák. priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Nie je potrebné právne zast. a trovy, ktoré vznikli sú len účelové. Podľa jeho názoru ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. V tejto súvislosti si dovoľil poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval ďalšiu časť z jeho odôvodnenia). V. Prínosu vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Taktiež si dovoľil poznamenať, že vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ust. a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Na uvedenú skutočnosť poukázal Okresný súd Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí 13C/54/2012 z 26.6.2012 (citoval z neho). Vedľajší účastník, teda do konania nepriniesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu a nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. VI. Súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. V zmysle § 93 ods.2 O. s. p. nie je potrebné, aby vedľajší účastník musel mať záujem na výsledku konania, ale zák. ustanovuje podmienku, aby predmetom činnosti tohto vedľajšieho účastníka bola ochrana práv o ktoré v konaní ide. Podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka (na ktorého sa vzťahujú § 93 ods.1 a 2 O. s. p.) je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého chce

vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účasti. Dovolil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu 3Cdo188/212 z 5.2.2013 (citoval z jeho odôvodnenia). Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník. V zmysle uvedeného musí súd vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas. Súd musí taktiež zák. zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný procesný úkon účastníka. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. VII. Domnienka podľa § 101 ods.3 O. s. p. Citoval znenie § 101 ods.3 O. s. p. Mal za to, že uvedená výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy ak, súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania. V prípade, ak by súd chcel použiť uvedené ust. na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, dovolil si uviesť, že použitie § 101 ods.3 O. s. p. neprichádza v tomto prípade do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu a vedeniu konania. Na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, „ktorý“ sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods.3 O. s. p. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. VII. Prostriedky poskytované štátom na podporu ochrany spotrebiteľa. Ďalej považoval za potrebné uviesť, že Ministerstvo hospodárstva SR podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi. Napr. Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS bola 29.2.2012 udelená dotácia MH SR vo výške 4 000 €, na základe zmluvy o poskytnutí dotácie na realizáciu projektu: „Zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi“, zverejnenej na webovom sídle Centrálného registra zmlúv pod registračným č.126/2012-4220-4330. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že MH SR poskytnutými dotáciami jednak hradí výdavky spotrebiteľských združení a zároveň podporuje odbornosť spotrebiteľských združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov. Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola 2 x hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní. Ako vyplýva z uvedeného, vedľajší účastník, ako subjekt zriadený za účelom pomoci a odborného zast. spotrebiteľov v súdnom konaní, teda spôsobilý na zastupovanie spotrebiteľov si neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zast., v rozpore so zámerom zákonodarcu. V predmetnom konaní vzniká pochybnosť či cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa alebo profit z náhrady trov právneho zast. IX. Návrh rozhodnutia odvolacieho súdu. Citoval znenie § 220 O. s. p. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol v zmysle cit. § 220 O. s. p. rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi konania na strane žalovaného sa trovy konania nepriznávajú a vedľajší účastník sa zaväzuje nahradiť mu trovy odvolacieho konania (v prílohe ich vyčíslil), všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozsudok, okrem výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 58,42 €, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1), čo sa týka výroku o trovách vedľajšieho účastníka, preto rozsudok podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 58,42 €.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelne bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl. 47 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na

úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zastúpením v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu Slovenskej republiky), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl. 47 ods.2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zastupovanie, ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zastupovanie splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalovanému žiadne trovy nevznikli a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.